

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนมครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือสมาชิกในครัวเรือนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ครัวเรือนละ 1 คน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี จำนวน 2,471 คน คน จาก 2,471 ครัวเรือน

ตารางที่ 2 จำนวนหมู่บ้านและจำนวนหัวหน้าครัวเรือน

หมู่ที่	บ้าน	ประชากร (หัวหน้าครัวเรือน)
1	ไชยบุรี	139
2	ตาลปากน้ำ	148
3	ไชยบุรี	73
4	นาหนองบก	74
5	หาดกวน	242

หมู่ที่	บ้าน	ประชากร (หัวหน้าครัวเรือน)
6	นาเพียง	183
7	ไชยบุรี	130
8	วังโพธิ์	111
9	แก้วปิดโป่ง	413
10	ดอนคู้	199
11	ตาลปากน้ำ	121
12	วังโพธิ์	140
13	หาดกวน	139
14	หนองบัวหลวง	100
15	แก้วปิดโป่ง	176
16	ม่วงเหล่าหลวง	83
รวม		2,471

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี. 2554 : 8

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ หัวหน้าครัวเรือนหรือสมาชิกในครัวเรือนที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง อายุ ตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปครัวเรือนละ 1 คน ในพื้นที่ตำบลไชยบุรี 16 หมู่บ้านโดยหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเป็นตัวแทนของประชากร ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 345 คนซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของยามานะ ดังนี้

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2548 : 25)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดให้

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ค่าความคาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ยอมรับให้เกิดขึ้นร้อยละ 0.05

$$\text{แทนค่าในสูตร} \quad n = \frac{2,471}{1 + [2,471 \times (0.05)^2]} = 344.27$$

สรุปได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 344.27 คน เพื่อให้ได้จำนวนเต็มผู้วิจัย จึงปัดเศษเป็น 345 คน และหาสัดส่วนจากกลุ่มประชากรแต่ละหมู่บ้าน เช่น

$$\text{บ้านไชยบุรี หมู่ที่ 1} = \frac{139 \times 345}{2,471} = 19$$

ตารางที่ 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างหัวหน้าครัวเรือนของหมู่บ้านในองค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี ที่ใช้ในการวิจัย

หมู่ที่	บ้าน	ประชากร (หัวหน้าครัวเรือน)	กลุ่มตัวอย่าง
1	ไชยบุรี	139	19
2	ตาลปากน้ำ	148	21
3	ไชยบุรี	73	10
4	นาหนองบก	74	10
5	หาดกวน	242	34
6	นาเพียง	183	26
7	ไชยบุรี	130	18
8	วังโพธิ์	111	15
9	แก้วปิดโป่ง	413	58
10	คอนคู้	199	28
11	ตาลปากน้ำ	121	17
12	วังโพธิ์	140	19
13	หาดกวน	139	19
14	หนองบัวหลวง	100	14
15	แก้วปิดโป่ง	176	25
16	ม่วงเหล่าหลวง	83	12
รวม		2,471	345

2.2 เมื่อผู้วิจัยได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้านแล้ว ผู้วิจัยทำการแบ่งสัดส่วนประชาชนออกเป็นกลุ่มๆ ใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยกำหนดให้หัวหน้าครัวเรือนหรือสมาชิกในครัวเรือนที่มีสิทธิเลือกตั้งอายุ 18 ปีขึ้นไปครัวเรือนละ 1 คนจากทุกหมู่บ้าน โดยทำสลากเลขที่บ้านของแต่ละหมู่บ้านเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการนำสลากใส่กล่องแล้วจับสลากเลขที่บ้านในแต่ละหมู่บ้าน เมื่อได้บ้านเลขที่ใจจดบันทึกไว้แล้วนำสลากลงกล่องอีก เพื่อให้ทุกบ้านเลขที่มีโอกาสเลือกเท่าๆ กัน และดำเนินการจับสลากจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์รวมทั้งกรอบแนวคิดของการวิจัย โดยแบ่งเนื้อหา ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพและหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 คำถามปลายปิดเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม โดยลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมี 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 72-73) โดยแบ่งคำถามตามรูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ทั้ง 5 ด้าน รวม 28 ข้อ ประกอบด้วย

1. ขั้นริเริ่มการพัฒนา
2. ขั้นวางแผนการพัฒนา
3. การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินการพัฒนา
4. การมีส่วนร่วมในขั้นรับผลประโยชน์จากการพัฒนา
5. การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลการพัฒนา

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม รวม 5 ด้าน

ผู้เชี่ยวชาญจะพิจารณาค่า IOC ที่ระดับ 0.66 ขึ้นไป หากแบบสอบถามข้อใดได้ค่าไม่ถึง จะนำมาปรับปรุงแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพิ่มเติมจนกว่าจะสมบูรณ์

เมื่อนำแบบสอบถามมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item of Congruence หรือ IOC) ผลปรากฏว่าค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item of Congruence หรือ IOC) เท่ากับ 1 ทุกข้อ

5. นำแบบสอบถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป ไปหาคุณภาพของเครื่องมือโดยนำไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนจำนวน 40 คน ในเขตตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item-Total Correlation) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

เมื่อนำแบบสอบถามมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item-Total Correlation) ได้ค่าระหว่าง 0.26 ถึง 0.83 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ผลปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมดเท่ากับ .90

6. จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัย จากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี และผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในเขตตำบลไชยบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม
2. กำหนดให้มีผู้ช่วยวิจัยแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี หมู่บ้านละ 1 คน เพื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถาม
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกำหนดเวลาและสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว ให้คะแนนแต่ละข้อจากการจำแนกรายข้อใน

แบบสอบถามซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ ให้คะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

มีส่วนร่วมเป็นประจำ	กำหนดให้	5 คะแนน
มีส่วนร่วมบ่อยครั้ง	กำหนดให้	4 คะแนน
มีส่วนร่วมบางครั้ง	กำหนดให้	3 คะแนน
มีส่วนร่วมนานๆ ครั้ง	กำหนดให้	2 คะแนน
มีส่วนร่วมไม่เคยเลย	กำหนดให้	1 คะแนน

4. นำแบบที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรม

สำเร็จรูปพร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายความว่า	มีส่วนร่วมในการพัฒนาระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายความว่า	มีส่วนร่วมในการพัฒนาระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายความว่า	มีส่วนร่วมในการพัฒนาระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายความว่า	มีส่วนร่วมในการพัฒนาระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายความว่า	มีส่วนร่วมในการพัฒนาระดับน้อยที่สุด

5. ในกรณีแบบสอบถามตอนที่ 3 ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดให้เป็นระเบียบ

หมวดหมู่ โดยการจัดกลุ่มข้อความ หรือประโยค (Grouping) ที่มีลักษณะ หรือความหมายเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน และ แจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และพรรณนาความ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ตัวแปรเพศ ใช้ t -test (Independent Samples) ตัวแปรอายุ การศึกษา อาชีพและหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกรณีพบความแตกต่างผู้วิจัยจะดำเนินการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ LSD. (Least Significant Difference)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะ จะนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดให้เป็นระเบียบหมวดหมู่ โดยการจัดกลุ่มข้อความ หรือประโยค (Grouping) ที่มีลักษณะ หรือความหมายเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน และใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และพรรณนาความ